

Rådet för utrikes frågor (försvarsministrarna) den 20 maj 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant Kaja Kallas väntas informera om aktuella frågor på det säkerhets- och försvarspolitiska området.

4. Europeiska unionens stöd till Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Försvarsminister Pål Jonson

Diskussionens innehåll: Försvarsministrarna väntas diskutera EU:s militära stöd till Ukraina. Fokus väntas ligga på olika arbetsspår för att förse Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga. Dessa arbetsspår inkluderar bland annat ökat militärt stöd till Ukraina, EU:s militära utbildningsinsats EUMAM Ukraina samt ökat försvarsindustriellt samarbete med Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt, samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt, och vara utformat efter Ukrainas behov.

Regeringen verkar vidare för att EU och medlemsstaterna skyndsamt förser Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och sin nationella försvarsindustriella kapacitet. Regeringen verkar också för att

Ukraina inkluderas i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program.

Regeringen verkar för att EU ska accelerera sitt stöd till Ukraina och fortsätta stödja Ukraina med försvarsmateriel. Regeringen verkar även för att EU skyndsamt ska ta arbetet vidare med den höga representantens initiativ syftande till att öka EU:s militära stöd till Ukraina. Det är fortsatt viktigt att också nå en lösning på rådande blockering inom europeiska fredsfaciliteten (EPF). Regeringen är även öppen för att överväga olika alternativ avseende EU:s militära utbildningsinsats EUMAM i syfte att anpassa och utveckla insatsen efter Ukrainas behov.

Regeringen verkar fortsatt aktivt för att Kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobiliserade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Dagordningspunkten har diskuterats vid Rådet för utrikesfrågor (försvarsministrarna) den 19 november 2024. Inför detta möte skedde samråd med EU-nämnden den 15 november 2024.

5. Försvarsberedskap

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Försvarsminister Pål Jonson

Diskussionens innehåll: Försvarsministrarna väntas diskutera EU:s försvarsberedskap och implementeringen av vitboken för europeisk försvarsberedskap, där fokus förväntas vara på arbetet med att bemöta de identifierade kritiska förmågegapen. Försvarsministrarna väntas också att beröra de olika finansieringsalternativ som tidigare har kommunicerats inom ramen för finansieringsplanen ReArm Europe, bland annat förordningsförslaget om inrättande av en säkerhetsåtgärd för Europa genom ett instrument för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin, SAFE. Förhandlingarna om förordningsförslaget om ett europeiskt försvarsindustriellt program, EDIP, väntas också beröras vid mötet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen delar bedömningen att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga behöver stärkas mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och stödjer därför den övergripande målsättningen i vitboken. Regeringen konstaterar att det är viktigt att utvecklingen är medlemsstatsdriven och går i linje med Natos förmågemål.

Regeringen anser att det är positivt att de sju utpekade gapen i medlemsstaternas militära förmåga som listas i vitboken utgår från behov som redan identifierats av medlemsstaterna, och ligger i linje med Natos förmågemål. Regeringen välkomnar att vitboken föreslår olika format för att åtgärda de kritiska förmågegapen.

Regeringen delar ambitionen i vitboken med en ökad samordning av upphandlingar, inklusive samarbeten i tidiga utvecklingsskeden och en harmonisering av kravställningar. Regeringen anser att gemensam upphandling kan ge goda möjligheter att uppnå sänkta kostnader och stordriftsfördelar. Regeringen konstaterar samtidigt att gemensam upphandling i vissa fall kan komplicera processen och att det då kan finnas andra lämpliga format för att uppnå samma mål utöver det som kommissionen definierar som gemensam upphandling.

Regeringen kommer fortsatt verka för att deltaganderegler i kommande program och initiativ inte missgynnar svensk industri och att det inte åläggs villkor i form av deltaganderegler för upphandling som begränsar medlemsstaternas möjlighet att på ett så effektivt sätt som möjligt stärka den militära förmågan.

Regeringen instämmer i att regelförenkling samt att främja forskning och utveckling för att stimulera innovation är en viktig förutsättning för att stärka försvarsberedskapen och konkurrenskraften i EU och Europa. Regeringen konstaterar samtidigt att frågor om nationell säkerhet och försvar fortsatt är medlemsstaternas nationella ansvar.

Det ligger i Sveriges intresse att andra medlemsstater rustar upp sina försvarsförmågor och regeringen stödjer därför låneinstrumentet SAFE. Samtidigt är det tydligt att EU:s medlemsstater behöver omprioritera i sina nationella budgetar för att möjliggöra högre försvarsutgifter även på sikt.

Regeringen verkar för att EDIP stödjer en bred och öppen konkurrenskraftig marknad som möjliggör för den svenska försvarsindustrins deltagande. Samarbete med partners utanför EU, såsom Storbritannien och USA, är särskilt viktigt, exempelvis utifrån försörjningstrygghetsperspektiv, då leveranskedjor är internationella. Regeringen välkomnar ambitionen i EDIP att EU bör bidra till återhämtning, återuppbyggnad och modernisering av Ukrainas försvarsindustri.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Dagordningspunkten har diskuterats vid Rådet för utrikesfrågor (försvarsministrarna) den 19 november 2024. Inför detta möte skedde samråd med EU-nämnden den 15 november 2024.

6. Övriga frågor
